EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.1.2025
COM(2025) 25 final

2025/0011 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lotyšska

{SWD(2025) 10 final}

2025/0011 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lotyšska

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost[1], a zejména na čl. 20 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Poté, co Lotyšsko dne 30. dubna 2021 předložilo národní plán pro oživení a odolnost, navrhla Komise Radě jeho kladné posouzení. Rada kladné posouzení schválila prováděcím rozhodnutím Rady ze dne 13. července 2021[2]. Uvedené prováděcí rozhodnutí Rady bylo dne 8. prosince 2023 změněno[3].

(2) Dne 18. prosince 2024 předložilo Lotyšsko Komisi odůvodněnou žádost, aby navrhla změnu prováděcího rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 v souladu s čl. 21 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 z toho důvodu, že plán pro oživení a odolnost v důsledku objektivních okolností již zčásti nelze splnit. Lotyšsko proto předložilo pozměněný plán pro oživení a odolnost.

Změny na základě článku 21 nařízení (EU) 2021/241

(3) Změny plánu pro oživení a odolnost předložené Lotyšskem v důsledku objektivních okolností se týkají 28 opatření.

(4) Lotyšsko vysvětlilo, že deset opatření bylo pozměněno za účelem zavedení lepších alternativ, aby bylo dosaženo původního cíle opatření. Jedná se o: cíl 4, milník 5a a popis opatření 1.1.1.r. (Ekologizace metropolitního dopravního systému v Rize) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí); cíl 43, cíl 44, milník 44a a popis opatření 2.2.1.1.i. (Podpora zřizování center pro digitální inovace a regionálních kontaktních míst), cíl 50, cíl 51, cíl 52 a popis opatření 2.2.1.4.i. (Finanční nástroje k usnadnění digitální transformace hospodářských subjektů), cíl 71, cíl 72 a popis opatření 2.3.2.1.i. (Digitální dovednosti pro lidi) a milník 74, cíl 75, cíl

[1] Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.
[2] ST 10157/21 INIT, ST 10157/21 ADD 1.
[3] ST 15569/23 INIT, ST 15569/23 ADD 1.

76 a popis opatření 2.3.2.2.i. Rozvoj dovedností a schopností v oblasti digitální transformace ve státní a místní správě), vše v rámci složky č. 2 (Digitální transformace); milník 115, milník 116, cíl 117 a popis opatření 3.1.2.1.i. (Opatření na podporu přístupu osob se zdravotním postižením k veřejným službám a zaměstnání) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti); cíl 193 a cíl 194 opatření 6.2.1.3.i. (Zřízení jednotného vzdělávacího střediska pro rozvoj kvalifikací soudců, soudních zaměstnanců, státních zástupců, pomocných státních zástupců a specializovaných vyšetřovatelů (interdisciplinární záležitosti)), milník 200, cíl 201 a popis opatření 6.3.1.1.i. (Otevřená, transparentní, spravedlivá a odpovědná veřejná správa) a milník 202, cíl 203 a popis opatření 6.3.1.2.i. (Profesionalizace veřejné správy a posílení administrativy a kapacit), vše v rámci složky č. 6 (Právní stát), a cíl 224 opatření 7.3.i. (Modernizace, digitalizace a zabezpečení přenosových a distribučních sítí elektrické energie) v rámci složky č. 7 (REPowerEU). S ohledem na to požádalo Lotyšsko o změnu výše uvedených opatření, včetně příslušných milníků a cílů. Dále Lotyšsko požádalo o odstranění cíle 4 opatření 1.1.1.1.i. (Konkurenceschopná osobní železniční doprava v rámci společného systému veřejné dopravy města Riga) a jízdního pruhu pro rychlý průjezd autobusem v délce 5,3 km v rámci milníku 5a opatření 1.1.1.2.i. (Zlepšení systému veřejné dopravy města Rigy šetrné k životnímu prostředí) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí). Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(5) Lotyšsko vysvětlilo, že třináct opatření bylo pozměněno za účelem zavedení lepší alternativy, která umožní snížit administrativní zátěž, a přitom stále dosáhnout cílů příslušného opatření. Jedná se o: popis opatření 1.2.1.5.i. (Modernizace elektroenergetických přenosových a distribučních sítí) a opatření 1.3.1.r. (Přizpůsobení systému zvládání katastrof změně klimatu, záchranné služby a služby rychlé reakce) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí); cíle 47, 48 a 49 a popis opatření 2.2.1.3.i. (Podpora zavádění nových produktů a služeb do podnikání), milník 57, milník 57a a popis opatření 2.3.1.r. (Rozvoj udržitelného a sociálně odpovědného podpůrného rámce pro vzdělávání dospělých), cíl 79 a popis opatření 2.3.2.3.i. (Překlenutí digitální propasti pro sociálně zranitelné žáky a vzdělávací instituce) a cíl 83 opatření 2.4.1.2.i. (Rozvoj infrastruktury „poslední míle“ v rámci širokopásmové sítě / sítě s velmi vysokou kapacitou), vše v rámci složky č. 2 (Digitální transformace); cíl 108 opatření 3.1.1.6.i. Nákup vozidel s nulovými emisemi k plnění funkcí obcí a souvisejících služeb) a popis opatření 3.1.2.5.i. (Účast nezaměstnaných, uchazečů o zaměstnání a osob ohrožených nezaměstnaností na trhu práce), obojí v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti); cíle 141 a 142 opatření 4.1.1.3.i. (Podpora na posílení zdravotnické infrastruktury poskytovatelů sekundárních ambulantních služeb) v rámci složky č. 4 (Zdraví); cíl 155, milník 156 a popis opatření 5.1.1.1.i. (Zprovoznění a trvalé fungování plnohodnotného modelu řízení inovačního systému), milník 160, cíl 162 a popis opatření 5.2.1.r. (Reforma vysokoškolského vzdělávání a excelence a správy ve vědě) a cíle 164 a 165 a popis opatření 5.2.1.1.i. (Granty na výzkum, vývoj a konsolidaci), vše v rámci složky č. 5 (Hospodářská transformace a reforma produktivity), a milník 187 a popis opatření 6.2.1.1.i. (Zřízení centra pro inovace v oblasti boje proti praní peněz s cílem zlepšit identifikaci praní peněz) v rámci složky č. 6 (Právní stát). S ohledem na to požádalo Lotyšsko o odstranění nadbytečných informací nebo procesních prvků, které nepřispívají k cílům opatření, o vyjasnění toho, že některé prvky se týkají cílů nebo kontextu opatření, a o zjednodušení popisů opatření nebo milníků a cílů, které způsobují neodůvodněnou administrativní zátěž pro dosažení cílů odpovídajících opatření. Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(6) Lotyšsko vysvětlilo, že dvě opatření již nelze splnit za konkrétních podmínek uvedených v původním plánu pro oživení a odolnost z důvodu změn v poptávce na trhu, a to s přihlédnutím k tomu, že orgány v porovnání s očekáváním před zahájením výzev neobdržely dostatečný počet návrhů. Týká se to cíle 63, cíle 64 a popisu opatření 2.3.1.2.i. (Rozvoj digitálních dovedností v podnicích) v rámci složky č. 2 (Digitální transformace) a cílů 122 a 123 a popisu opatření 3.1.2.3.i. (Odolnost a kontinuita dlouhodobé sociální péče) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti). S ohledem na to požádalo Lotyšsko o snížení požadované úrovně provádění cíle 63 a cíle 64 opatření 2.3.1.2.i. (Rozvoj digitálních dovedností v podnicích). Dále Lotyšsko požádalo o snížení požadované úrovně provádění cílů 122 a 123 opatření 3.1.2.3.i. (Odolnost a kontinuita dlouhodobé sociální péče). Lotyšsko požádalo o změnu popisu opatření a cílů 122 a 123, která spočívá ve snížení počtu smluv, které má uzavřít Ústřední agentura pro financování a uzavírání smluv, a snížení počtu osob, kterým má být poskytována dlouhodobá péče. Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno. V návaznosti na zrušení opatření podle článku 21 nařízení (EU) 2021/241 požádalo Lotyšsko o využití zdrojů uvolněných zrušením opatření a snížením úrovně jejich provádění k doplnění tří nových opatření a zvýšení úrovně provádění jednoho opatření. Týká se to milníku 4 a milníku 4a opatření 1.1.1.i. (Zlepšení metropolitní dopravní infrastruktury v Rize) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí), cíle 50 a cíle 51 opatření 2.2.1.4.i. (Finanční nástroje k usnadnění digitální transformace hospodářských subjektů) v rámci složky č. 2 (Digitální transformace), milníků 109a a 109b opatření 3.1.1.7.i. (Půjčky realitním developerům na výstavbu bytů s nízkým nájemným) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti), cíle 130a opatření 3.1.2.6.i. (Usnadnění dostupnosti technické pomoci) v rámci složky č. 3. S ohledem na to požádalo Lotyšsko o zvýšení úrovně provádění milníku 4 tak, že se cíl 4 nahradí milníkem 4 a zařadí se podpis smluv na nové investice do modernizace hlavního vlakového nádraží v Rize, a o doplnění milníku 4a, čímž se zohlední dokončení stavby u nově doplněné investice týkající se modernizace hlavního vlakového nádraží v Rize. V této souvislosti Lotyšsko požádalo o zvýšení úrovně požadovaného provádění změnou popisu opatření 1.1.1.i. (Zlepšení metropolitní dopravní infrastruktury v Rize) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí) a doplněním dopravní investice týkající se modernizace hlavního vlakového nádraží v Rize. Dále Lotyšsko požádalo o zvýšení úrovně provádění cíle 50 a cíle 51 opatření 2.2.1.4.i. (Finanční nástroje k usnadnění digitální transformace hospodářských subjektů) v rámci složky č. 2 (Digitální transformace). Kromě toho Lotyšsko požádalo o doplnění milníku 109a a milníku 109b a opatření 3.1.1.7.i. (Půjčky realitním developerům na výstavbu bytů s nízkým nájemným) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti). Opatření 3.1.1.7.i. (Půjčky realitním developerům na výstavbu bytů s nízkým nájemným) přispívá k plnění doporučení pro danou zemi č. 3.2 z roku 2019 s cílem zaměřit hospodářskou politiku související s investicemi na poskytování sociálního bydlení. Toto nové opatření je dále odůvodněno dlouhou splatností (30 let) dotčených půjček, malou velikostí opatření (29 milionů EUR, což odpovídá 1,5 % plánu), omezeními kapitálového trhu v Lotyšsku, kde jsou u tohoto typu dlouhodobých projektů omezené alternativní zdroje financování, jakož i sociálním zaměřením daného opatření, přičemž dlouhodobé financování takovýchto sociálních opatření je poměrně nižší než u opatření v jiných oblastech politiky. Dále Lotyšsko požádalo o doplnění cíle 130a a opatření 3.1.2.6.i. (Usnadnění dostupnosti technické pomoci) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti).

(7) Komise má za to, že důvody předložené Lotyšskem odůvodňují změnu (změny) podle čl. 21 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241 a prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 by mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

Rozdělení milníků a cílů

(8) Rozdělení milníků a cílů v rámci splátek by mělo být změněno tak, aby zohledňovalo změny plánu a orientační harmonogram předložený Lotyšskem.

Oprava administrativních chyb

(9) Ve znění prováděcího rozhodnutí Rady bylo zjištěno pět administrativních chyb, které se týkají jednoho cíle, jednoho milníku a čtyř opatření v rámci čtyř složek. Prováděcí rozhodnutí Rady by mělo být změněno s cílem opravit tyto administrativní chyby, které neodrážejí obsah plánu pro oživení a odolnost předloženého Komisi dne 30. dubna 2021, jak byl dohodnut mezi Komisí a Lotyšskem. Uvedené administrativní chyby se týkají cíle 33 opatření 2.1.2.1.i. (Centralizované platformy, systémy a sdílené služby) v rámci složky č. 2 (Digitální transformace), milníku 94 opatření 3.1.1.3.i. (Investice do veřejné infrastruktury pro rozvoj průmyslových parků v regionech) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti) a popisu následujících opatření: opatření 1.2.1.3.i. (Zlepšení obecních budov a infrastruktury podporou přechodu na technologie v oblasti obnovitelných zdrojů energie a zlepšením energetické účinnosti) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí), opatření 3.1.1.3.i. (Investice do veřejné infrastruktury pro rozvoj průmyslových parků v regionech) a opatření 3.1.2.4.i. (Synergický rozvoj služeb sociální a pracovní rehabilitace na podporu odolnosti osob s funkčním postižením) v rámci složky č. 3 (Snížení nerovnosti) a opatření 4.1.1.2.i. (Podpora na posílení zdravotnické infrastruktury univerzitních a regionálních nemocnic) v rámci složky č. 4 (Zdraví). Tyto opravy nemají vliv na provádění dotčených opatření.

Posouzení Komise

(10) Komise pozměněný plán pro oživení a odolnost posoudila na základě posuzovacích kritérií stanovených v čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2021/241.

Zásada „významně nepoškozovat“

(11) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. d) a přílohou V kritériem 2.4 nařízení (EU) 2021/241 se očekává, že pozměněný plán pro oživení a odolnost zajistí, aby žádné opatření pro provádění reforem a investičních projektů v něm zahrnuté (hodnocení A) významně nepoškozovalo environmentální cíle ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852[4] (zásada „významně nepoškozovat“).

(12) Podle posouzení je pozměněný plán pro oživení a odolnost v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“ stanovenou v technických pokynech k uplatňování této zásady (2021/C58/01) a v souladu s metodikou uvedenou v technických pokynech obsažených v oznámení Komise nazvaném „Technické pokyny k uplatňování zásady „významně nepoškozovat“ podle nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost“. Komise dospěla k závěru, že informace poskytnuté Lotyšskem prokázaly soulad s touto zásadou u všech pozměněných a nových opatření.

Příspěvek k zelené transformaci, včetně biologické rozmanitosti

[4] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13).

(13) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. e) a přílohou V kritériem 2.5 nařízení (EU) 2021/241 pozměněný plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření, která do značné míry (hodnocení A) přispívají k zelené transformaci, včetně biologické rozmanitosti, nebo k řešení výzev, které z této transformace vyplývají. Opatření podporující cíle v oblasti klimatu odpovídají částce, která představuje 38,14 % celkových finančních prostředků přidělených na pozměněný plán pro oživení a odolnost a 100 % celkových odhadovaných nákladů na opatření v kapitole REPowerEU podle výpočtu s použitím metodiky stanovené v příloze VI nařízení (EU) 2021/241. V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2021/241 je pozměněný plán pro oživení a odolnost v souladu s informacemi obsaženými ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu na období 2021–2030.

(14) V návaznosti na navrhovanou změnu plánu pro oživení a odolnost se příspěvek k cílům v oblasti klimatu snížil z předchozích 41,51 % na současných 38,14 %. Toto snížení příspěvku k cílům v oblasti klimatu odráží odstranění jedné investice v rámci opatření 1.1.1.1.i. (Investice: Konkurenceschopná osobní železniční doprava v rámci společného systému veřejné dopravy města Riga) v rámci složky č. 1 (Změna klimatu a udržitelnost životního prostředí) a její nahrazení novou investicí do plánu na podporu rozvoje multimodálního systému veřejné dopravy v Rize, v němž by se železnice stala páteří dopravy. Změna spočívá v odstranění investice, která dříve přispívala k cílům v oblasti klimatu ve výši 100 %, přičemž nová investice přispívá ve výši 40 %.

Výpočet nákladů

(15) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. i) a přílohou V kritériem 2.9 nařízení (EU) 2021/241 je odůvodnění výše odhadovaných celkových nákladů plánu pro oživení a odolnost uvedené v pozměněném plánu pro oživení a odolnost do určité míry (hodnocení B) přiměřené a věrohodné, odpovídá zásadě nákladové efektivnosti a je úměrné očekávanému účinku na hospodářství a společnost členského státu.

(16) Informace o nákladech, které Lotyšsko v souvislosti s pozměněným plánem poskytlo, jsou podrobné a dobře podložené. V rámci dokumentace navíc Lotyšsko předložilo samostatné dokumenty, které zahrnují podrobnější popis metodiky, z níž vycházejí výpočty nákladů, a vysvětlení toho, jak se minulé projekty vztahují k odhadům nákladů na nová opatření, a v příslušných případech i informace o adicionalitě financování z EU. Z posouzení odhadů nákladů a podpůrných dokumentů vyplývá, že většina nákladů na nová opatření je řádně odůvodněná, přiměřená a věrohodná a nezahrnuje náklady kryté v rámci stávajícího nebo plánovaného financování z prostředků EU. Avšak skutečnost, že některé prvky výpočtu nákladů nejsou zcela zdokumentovány, vede k závěru, že informace o nákladech jsou jasné jen do určité míry, z čehož plyne hodnocení B. Odhadované celkové náklady plánu pro oživení a odolnost jsou rovněž v souladu se zásadou nákladové efektivnosti a jsou úměrné očekávanému účinku na hospodářství a společnost členského státu.

Kladné posouzení

(17) Na základě kladného posouzení pozměněného plánu pro oživení a odolnost ze strany Komise se zjištěním, že plán uspokojivě splňuje posuzovací kritéria stanovená v nařízení (EU) 2021/241, by se v souladu s čl. 20 odst. 2 a přílohou V uvedeného nařízení měly stanovit reformy a investiční projekty nezbytné pro provádění pozměněného plánu, příslušné milníky, cíle a ukazatele a částka poskytnutá Unií na provádění pozměněného plánu ve formě nevratné finanční podpory.

Finanční příspěvek

(18) Odhadované celkové náklady pozměněného plánu pro oživení a odolnost Lotyšska činí 1 969 244 522 EUR. Vzhledem k tomu, že výše odhadovaných celkových nákladů pozměněného plánu pro oživení a odolnost je rovna aktualizovanému maximálnímu finančnímu příspěvku, který je pro Lotyšsko k dispozici, měl by se finanční příspěvek stanovený v souladu s čl. 20 odst. 4 a přidělený na pozměněný plán pro oživení a odolnost Lotyšska rovnat celkové výši maximálního finančního příspěvku, který je na pozměněný plán pro oživení a odolnost Lotyšska k dispozici. Tato částka činí 1 969 244 522 EUR.

(19) Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) (ST 10157/21 INIT; ST 10157/21 ADD 1) ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lotyšska by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno. V zájmu jasnosti by příloha uvedeného prováděcího rozhodnutí Rady měla být zcela nahrazena,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Lotyšska se mění takto:

1) článek 1 se nahrazuje tímto:

„*Článek 1*

Schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost

Posouzení pozměněného plánu pro oživení a odolnost Lotyšska na základě kritérií stanovených v čl. 19 odst. 3 nařízení (EU) 2021/241 se schvaluje. V příloze tohoto rozhodnutí jsou stanoveny reformy a investiční projekty v rámci plánu pro oživení a odolnost, opatření a harmonogram pro sledování a provádění plánu, včetně příslušných milníků a cílů, příslušné ukazatele týkající se plnění předpokládaných milníků a cílů a opatření pro poskytnutí plného přístupu ze strany Komise k příslušným podkladovým údajům.“;

2) příloha se nahrazuje zněním uvedeným v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2
Určení

Toto rozhodnutí je určeno Lotyšské republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně